

Ομιλία του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας,

κ. Αθανάσιου Κυριαζή

στη 13^η Επιστημονική Διημερίδα του ΙΤΕ

Σάββατο 16 Ιουλίου 2022

Πολιτιστικό Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου

με θέμα:

«Η Έρευνα και η Καινοτομία στη Νέα Προγραμματική Περίοδο»

Κύριοι Βουλευτές, Κύριοι Αντιπεριφερειάρχες,

Κύριε Πρόεδρε του ΙΤΕ, Κύριοι Πρόεδροι των Ερευνητικών
Ινστιτούτων, εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Μου δίνει ιδιαίτερη χαρά να παρευρίσκομαι σήμερα στη 13^η
Επιστημονική Διημερίδα του ΙΤΕ, τα ερευνητικά αποτελέσματά του
οποίου το έχουν φέρει στην πρωτοπορία της Έρευνας, όχι μόνο στην
Ελλάδα αλλά και διεθνώς. Είχα την ευκαιρία, σε πρόσφατη επίσκεψή
μου στο ΙΤΕ, να συζητήσω με τον Πρόεδρο, τα μέλη του Δ.Σ. και τα
στελέχη του Ιδρύματος για τη Προγραμματική Περίοδο 2021-2027,
θέμα στο οποίο θα αναφερθώ διεξοδικότερα και στη σημερινή ομιλία
μου.

Η ελληνική συμφωνία εταιρικής σχέσης για την περίοδο 2021-2027
είναι ένα πολιτικό συμβόλαιο που μεταφράζει την ευρωπαϊκή
αλληλεγγύη σε εθνικές προτεραιότητες και επενδυτικά σχέδια με
στόχο να καταστούν τα κράτη - μέλη ανθεκτικά στις προκλήσεις του
μέλλοντος και παράλληλα να διορθωθούν οι εσωτερικές ανισότητες.

Καθορίζει τις στρατηγικές και επενδυτικές προτεραιότητες που θα καλυφθούν μέσω των διαφόρων ευρωπαϊκών ταμείων της πολιτικής συνοχής και των επιμέρους δράσεων, θα υποστηρίξει βασικές προτεραιότητες της ΕΕ, όπως η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση και θα συμβάλει στην ανάπτυξη ενός νέου ανταγωνιστικού και καινοτόμου μοντέλου ανάπτυξης για τη χώρα, προσανατολισμένου στις εξαγωγές.

Η χώρα μας έχει αναλάβει ισχυρή δέσμευση για συντονισμένη χρήση των κονδυλίων της πολιτικής συνοχής με τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ενώ ένα νέο πρόγραμμα ανάπτυξης ικανοτήτων θα διευκολύνει τη διαδικασία προετοιμασίας των έργων και θα συμβάλει στην ενίσχυση της διοικητικής και οργανωτικής ικανότητας των δικαιούχων και των αρχών.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να επισημάνω ότι οι δείκτες για την έρευνα και την ανάπτυξη στη χώρα μας, παρότι βρίσκονται ακόμη χαμηλά ως προς τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, συνεχώς βελτιώνονται. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης για το έτος 2020, η δαπάνη για την έρευνα ανέβηκε στο 1,51% του ΑΕΠ από 1,27% το 2019. Ιδιαίτερα ελπιδοφόρα σε αυτήν την αυξητική πορεία είναι η συνεισφορά των επιχειρήσεων που έφτασε το 0,68% του ΑΕΠ από 0,24% το 2011. Μάλιστα οι δαπάνες αυτές των επιχειρήσεων χρηματοδοτούνται κατά 83% περίπου από ίδια κεφάλαια.

Στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας συνολικά, στο ΕΣΠΑ 2014-2020, έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα μέσω της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) προκηρύξεις δημόσιας δαπάνης 1,058

δισ €, ενώ η δημόσια δαπάνη των ενταγμένων προς χρηματοδότηση έργων ανέρχεται ήδη σε 910 εκ. €.

Στην επερχόμενη Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, ανοίγονται νέοι ορίζοντες για την έρευνα και την καινοτομία. Η αύξηση χρηματοδότησης από τους πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, καθώς και το νέο Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης “Horizon Europe”, προσφέρουν ευκαιρίες για μεγαλύτερη κινητοποίηση της ερευνητικής και επιχειρηματικής κοινότητας της χώρας, όχι μόνο για διεκδίκηση χρηματοδοτήσεων αλλά κυρίως για την αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεων αυτών προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας.

Ειδικότερα, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων προς τις επιχειρήσεις, εμβληματική δράση αποτελεί το «Ερευνώ - Δημιουργώ – Καινοτομώ», το οποίο στηρίζει τη βιομηχανική έρευνα, την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων από επιχειρήσεις, καθώς και τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων σε σύγχρονες θεματικές περιοχές, όπως της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, της κυκλικής οικονομίας, της έξυπνης υγείας, κ.ά. Κατά την περίοδο 2014-20, η συμμετοχή στη δράση ξεπέρασε κάθε προηγούμενο. Συνολικά, υποβλήθηκαν 5.338 προτάσεις σε δύο διαδοχικούς κύκλους προκηρύξεων. Σήμερα, στο πλαίσιο της δράσης υλοποιούνται 1.115 ερευνητικά έργα, με 591 εκ. € περίπου δημόσια δαπάνη και μόχλευση 112 εκ. € ιδιωτικών πόρων.

Επομένως, προκύπτει η ανάγκη για μεγαλύτερη προσπάθεια των επιχειρήσεων να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες του εγχώριου

ερευνητικού συστήματος, ενώ παράλληλα, απαιτούνται δομές διασύνδεσης και μεταφοράς τεχνολογίας για την ανάπτυξη και διάχυση της καινοτομίας, τόσο από τους ερευνητικούς φορείς προς τις επιχειρήσεις όσο και μεταξύ των επιχειρήσεων.

Όραμά μας είναι η εγκαθίδρυση ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμου, που θα στηρίζεται στη Γνώση και στην αξιοποίησή της για την παραγωγή υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντων και υπηρεσιών, ικανών να ενσωματωθούν σε διεθνείς αλυσίδες αξίας. Σε αυτό το πλαίσιο θα κινητοποιηθούν πόροι όχι μόνον από το ΕΣΠΑ, αλλά και από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και από το Ταμείο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.

Το νέο ΕΣΠΑ 2021-27 έχει ήδη εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ ήδη εγκρίνονται και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της νέας περιόδου. Ένας από τους βασικούς Στόχους Πολιτικής του νέου ΕΣΠΑ είναι η ανάπτυξη μιας ευφυέστερης Ευρώπης μέσα από τον έξυπνο και καινοτόμο οικονομικό μετασχηματισμό. Για τον σκοπό αυτό, η ΓΓΕΚ, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, έχει διαμορφώσει μια νέα Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, η οποία στη νέα περίοδο, εκτός από την έρευνα και την καινοτομία, επεκτείνεται και σε θέματα καινοτόμου επιχειρηματικότητας, ψηφιακού μετασχηματισμού και ανάπτυξης των απαραίτητων δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Στη νέα περίοδο θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην υποστήριξη όχι μόνον της έρευνας, αλλά κυρίως της καινοτομίας, με κατάλληλες δράσεις ανάπτυξης και διάχυσής της στον παραγωγικό ιστό της

χώρας. Τέτοιες δράσεις επικεντρώνονται στην αξιοποίηση του ερευνητικού αποτελέσματος, στην υποστήριξη της νεοφυούς καινοτόμου επιχειρηματικότητας, στη δημιουργία δυναμικών οικοσυστημάτων καινοτομίας, καθώς και στην εδραίωση μακρόπνοων, στρατηγικών συνεργασιών ανάμεσα στις επιχειρήσεις και τους ερευνητικούς φορείς.

Παράλληλα, το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» έχει σχεδιαστεί ως ολοκληρωμένη παρέμβαση που υποστηρίζει τους παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας στη μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης. Ο σχεδιασμός του Προγράμματος διεξάγεται σε μια κρίσιμη συγκυρία πρωτόγνωρης υγειονομικής, οικονομικής και κοινωνικής δοκιμασίας σε εθνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια κλίμακα και καλείται να εφαρμόσει πρωτοβουλίες που επιταχύνουν τη μετάβαση στο νέο πρότυπο, αυξάνοντας τη συμμετοχή διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών στο εθνικό προϊόν, στο πλαίσιο της επανεκκίνησης της οικονομίας μετά την πανδημία.

Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» είναι το εργαλείο υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ) και εναρμονίζεται με τις πολιτικές της Ε.Ε. για τον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό, προωθώντας παρεμβάσεις και επενδύσεις που συνεισφέρουν στους στόχους που έχουν τεθεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι στρατηγικές κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 πρέπει να εξυπηρετούν και να είναι συμβατές με τον Στόχο Πολιτικής 1 (ΣΠ1) της

Πολιτικής Συνοχής 2021-2027 («Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού») και ειδικότερα τους α) και δ) από τους κάτωθι ειδικούς στόχους του ΣΠ1:

α) Ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών,

β) Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις,

γ) Ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜμΕ,

δ) Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, επιδιώκουμε να αλλάξουμε τη συνολική εικόνα του ελληνικού συστήματος καινοτομίας μέσα από πρωτοβουλίες που αναδεικνύουν τον κρίσιμο ρόλο των ερευνητικών αποτελεσμάτων και των τεχνολογικών εξελίξεων στην παραγωγή και στην ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων και της εθνικής οικονομίας. Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης υποστηρίζεται ενιαία από τις δράσεις των ανωτέρω ειδικών στόχων, έτσι ώστε να αποφευχθούν αναποτελεσματικοί κατακερματισμοί που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν.

Η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης, που αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, όπως και τα αποτελέσματά της, θα εφαρμοστούν πολύ αποδοτικά, αφού θα περιλαμβάνει όλο το φάσμα των απαιτούμενων παρεμβάσεων, συμβάλλοντας στον καλύτερο συντονισμό με την

περιφερειακή διάσταση της Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα υπάρξει η δυνατότητα ενός ολοκληρωμένου και όχι αποσπασματικού συντονισμού με τις περιφέρειες σε μια πληθώρα δράσεων. Ο βασικός βραχίονας συντονίζεται από τη ΓΓΕΚ και στηρίζεται στο έργο των Πλατφορμών Καινοτομίας και μέσω αυτού έχει παραχθεί σημαντικό έργο.

Επιπλέον, η δυνατότητα συνύπαρξης πολλαπλών παρεμβάσεων σε μία προτεραιότητα παρέχει τη δυνατότητα να αντιμετωπιστούν στο σύνολο οι ανάγκες των επιχειρήσεων. Στόχος είναι να αποφευχθεί ο κατακερματισμός μικρών αναποτελεσματικών δράσεων έτσι ώστε η επιχείρηση να μπορεί να καλύψει ολοκληρωμένα τις ανάγκες της σε όλους τους τομείς λειτουργίας της (έρευνα, υπηρεσίες καινοτομίας, εκσυγχρονισμός, επιχειρηματικό σχέδιο κ.λπ.), σε αντίθεση με την ΠΠ 2014-2020, όπου υπήρχαν πολλές, μικρού προϋπολογισμού προσκλήσεις, ασύμβατες χρονικά, με αποτέλεσμα την αδυναμία των επιχειρήσεων να καλύψουν αποτελεσματικά και με ενιαίο τρόπο τις ανάγκες τους.

Η θεματική εξειδίκευση της εθνικής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης υλοποιείται από τη ΓΓΕΚ μέσα από την διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιήθηκε με βάση μια ανοιχτή και δομημένη διαβούλευση με όλους τους συντελεστές του εθνικού συστήματος καινοτομίας, δηλαδή επιχειρήσεις, ερευνητικούς οργανισμούς, δημόσιες αρχές και κοινωνία των πολιτών. Στοχεύει στη εξειδίκευση προτεραιοτήτων σε τομείς κρίσιμους για την ανάπτυξη της χώρας.

Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης αναπτύσσει τα θέματα στρατηγικής για την Έρευνα, Τεχνολογία και Καινοτομία και την διασύνδεσή τους με την επιχειρηματικότητα, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τη διεθνοποίηση. Στο αρχικό στάδιο του προσδιορισμού των προτεραιοτήτων καθορίστηκαν οι τομείς και τα οικοσυστήματα δραστηριοτήτων στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας. Η επιλογή των τομέων προτεραιότητας της Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 περιλαμβάνει τους παρακάτω τομείς και οικοσυστήματα:

- Αγροδιατροφική Αλυσίδα
- Βιοεπιστήμες – Υγεία – Φάρμακα
- Ψηφιακές Τεχνολογίες
- Αειφόρος Ενέργεια
- Περιβάλλον και Κυκλική Οικονομία
- Μεταφορές και Εφοδιαστική Αλυσίδα
- Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία
- Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες

Παράλληλα, οι περιφέρειες καλούνται να εξειδικεύσουν τις προτεραιότητές τους με βάση τους τομείς προτεραιότητας Εθνικής Στρατηγικής. Η περιφερειακή εξειδίκευση μπορεί να αναδείξει την ανάγκη σχεδιασμού κατάλληλων δράσεων και εργαλείων σε τοπικό επίπεδο, όπως τοπικά clusters, τοπικές αλυσίδες αξίας κ.ά. Ωστόσο, είναι σαφές ότι ο σχεδιασμός της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε εθνικό επίπεδο εξυπηρετεί την επίτευξη κρίσιμης μάζας

παραγωγικών συντελεστών, αξιοποιώντας διασυνδέσεις σε επίπεδο χώρας και τελικά επιτρέπει την ανάδειξη του τοπικού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος σε εθνική αλλά και διεθνή κλίμακα.

Στο πλαίσιο αυτό, επιδιώκεται η ενίσχυση των ΜμΕ για την υλοποίηση στοχευμένων αναπτυξιακών επιχειρηματικών σχεδίων για την προώθηση των καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών εγχώριας παραγωγής, με στόχο την καθιέρωση της θέσης τους στην εγχώρια και τις διεθνείς αγορές.

Τέλος, επιδιώκεται η κάλυψη των αναγκών του ανθρώπινου δυναμικού σε δεξιότητες, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της έξυπνης εξειδίκευσης, της βιομηχανικής μετάβασης και της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων. Η κατάλληλη εκπαίδευση αφορά τόσο το επίπεδο τεχνολογικής κατάρτισης, όσο και τις δεξιότητες και προσεγγίσεις που συνδέονται με την επιχειρηματικότητα.

Υφιστάμενοι μηχανισμοί διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας σε συνεργασία με επιχειρήσεις θα εντοπίζουν και θα αναδεικνύουν σημαντικές δεξιότητες για την αφομοίωση κρίσιμων τεχνολογιών/ανάπτυξη καινοτομίας, ώστε μέσω στοχευμένων προγραμμάτων αναβάθμισης δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού να ενισχυθεί ο ρόλος του εξειδικευμένου προσωπικού με ιεραρχική/μισθολογική εξέλιξη συνδεόμενη με τη συνεισφορά τους στην καινοτόμο ανάπτυξη.

Η ΓΓΕΚ κατόρθωσε, μέσα σε ένα σύντομο διάστημα 18 μηνών, να αναδειχτεί σε πρωτοπόρα δύναμη, τόσο στην Ελλάδα όσο και στον

εξωτερικό, στον τομέα της έρευνας και να μετατρέψει την καινοτομία σε πυλώνα ανάπτυξης και προόδου.

Τα άλματα που έχουν γίνει στον τομέα της ενίσχυσης της καινοτομίας είναι θεαματικά και ένα κατεξοχήν τέτοιο αντιπροσωπευτικό άλμα με στόχο την ανύψωση και την τόνωση της νεοφυούς επιχειρηματικότητας είναι «Το Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων», η πλατφόρμα του “Elevate Greece”, μια πρωτοβουλία της Ελληνικής Κυβέρνησης, η οποία έχει ως στόχο τη χαρτογράφηση νεοφυών επιχειρήσεων και την υποστήριξη της ανάπτυξής τους, με απώτερο σκοπό την ανάδειξη ενός ισχυρού οικοσυστήματος καινοτομίας. Αποτελεί δε το επίσημο μητρώο καταγραφής των νεοφυών επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

Το “Elevate Greece” συνιστά τον κεντρικό άξονα ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ενίσχυσης του εγχώριου οικοσυστήματος καινοτομίας και σηματοδοτεί τη διευρυμένη προσπάθεια που γίνεται από την Κυβέρνηση για τη διαμόρφωση ενός νέου παραγωγικού προτύπου ανάπτυξης της χώρας, με κατευθυντήριες γραμμές την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία.

Η υλοποίησή του από τη ΓΓΕΚ έγινε με τη βοήθεια των μελών του ΔΣ του ΕΣΕΤΕΚ, με την ενεργό συμμετοχή ιδιωτών και με τη συμπράξη της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, αφού μελετήθηκαν βέλτιστες πρακτικές άλλων χωρών. Έτσι εφαρμόστηκαν από επιτροπή εμπειρογνομόνων δύο κριτήρια υπαγωγής στο Μητρώο:

A. Η Καινοτομία (Innovation)

B. Οι προοπτικές Ταχείας κλιμάκωσης του μεγέθους των πωλήσεων στην παγκόσμια αγορά (Scalability)

Συνολικά, στο Μητρώο “Elevate Greece” έχουν εγγραφεί 614 επιχειρήσεις. Εξ αυτών, 377 είναι ενταγμένες στο ΕΣΠΑ και 352 έχουν πληρωθεί με ποσό της τάξεως των 25.622.910 εκ. Ευρώ.

Όσον αφορά τα οικονομικά στοιχεία σε σχέση με το “Elevate Greece”, η ΔΡΑΣΗ ΕΣΠΑ 2014-2020 «Στήριξη Νεοφυών Επιχειρήσεων Εθνικού Μητρώου “Elevate Greece” για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19» αφορά στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ρευστότητας των νεοφυών/καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία, με τη μορφή μη επιστρεπτέας επιχορήγησης (κεφάλαιο κίνησης), με στόχο να στηριχθεί η οικονομία λόγω των οικονομικών επιπτώσεων της νόσου Covid-19, ώστε οι επιχειρήσεις να παραμείνουν βιώσιμες και να μην απολεσθούν περαιτέρω θέσεις εργασίας στο εγγύς μέλλον.

Επίσης, έχουν ήδη θεσμοθετηθεί φορολογικά και άλλα κίνητρα προς φυσικά πρόσωπα-επενδυτές αγγέλους που επενδύουν στις νεοφυείς επιχειρήσεις του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων και επίσης ο υπερτριπλασιασμός (από 30% σε 100%) του ποσοστού των υπερεκπτώσεων των δαπανών του αρ. 22Α του Ν.4172/2013 για επιχειρήσεις που επενδύουν σε Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α) και η απλοποίηση των σχετικών διαδικασιών.

Τα φορολογικά κίνητρα και οι φορολογικές ελαφρύνσεις που παρέχονται στον τομέα των δαπανών ETA παρουσιάζουν πλεονεκτήματα συγκριτικά με την άμεση κρατική ενίσχυση για ETA. Ένα από τα σημαντικότερα

πλεονεκτήματά τους είναι ότι αφήνουν στις ίδιες τις επιχειρήσεις το δικαίωμα επιλογής του προγράμματος που θα χρηματοδοτήσουν. Επιπρόσθετα, οι φορολογικές εκπτώσεις δαπανών ETA μπορούν να οδηγήσουν σε μια αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων σε E&A, καθώς και να διαμορφώσουν ένα ελκυστικότερο περιβάλλον για Direct Foreigner Investments (DFI) / Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ).

Επιπρόσθετα, η ίδρυση (μέσω ΣΔΙΤ) της πρώτης Πολιτείας Καινοτομίας στην Ελλάδα, με την αξιοποίηση των εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων της παλαιάς βιομηχανίας ΧΡΩΠΕΙ στην Πειραιώς, καθώς και η αντίστοιχη στη Θεσσαλονίκη, μέσω του Thes inTech, συνιστούν σημαντικές δράσεις της ΓΓΕΚ, που θα στηρίξουν περαιτέρω το ελληνικό οικοσύστημα έρευνας και καινοτομίας, βασικό άξονα στρατηγικής και συνειδητή επιλογή της Ελληνικής Πολιτείας.

Δημιουργείται έτσι, για πρώτη φορά στη χώρα μας, μια Πολιτεία Καινοτομίας. Ένας φυσικός χώρος όπου η συνύπαρξη ερευνητικών κέντρων, νεοφυών επιχειρήσεων και εξειδικευμένων εταιρειών παγκόσμιας αναγνώρισης θα συμβάλλει στην ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών. Η επιτυχία των συνεργείων μεταξύ των συμμετεχόντων αναμένεται να προσδώσει την αναγκαία προστιθέμενη αξία στο τελικό αποτέλεσμα.

Ένας ακόμη πυλώνας στήριξης της καινοτομίας στη χώρα μας είναι οι εμβληματικές δράσεις της Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, η οποία υποστηρίζει δίκτυα δημόσιων ερευνητικών φορέων (ΑΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα) που εστιάζουν την έρευνά τους σε μεγάλες κοινωνικές προκλήσεις και κρίσιμους τομείς της οικονομίας και της

τεχνολογίας, όπως στους τομείς της Ιατρικής Ακριβείας, της Αγροδιατροφής και της Κλιματικής Αλλαγής.

Επιπρόσθετα, τέσσερις πρωτοποριακές δράσεις σε νέες δομές Έρευνας και Καινοτομίας στοχεύουν, μεταξύ άλλων, να υποστηρίξουν τις επιχειρήσεις -ιδιαίτερα τις ΜμΕ και τις εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης- και / ή τον δημόσιο τομέα στον ψηφιακό τους μετασχηματισμό:

- οι «Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας-Clusters» (με τη συμμετοχή 35 εγκεκριμένων Φορέων – Αρωγών). Τα αποτελέσματα έχουν ήδη ανακοινωθεί.
- τα «Κέντρα Ικανοτήτων» (Competence Centres) (υποβλήθηκαν δέκα επτά (17) αιτήσεις χρηματοδότησης με συνολικό προϋπολογισμό 30,89 εκ. ευρώ από ισάριθμες υπό σύσταση νομικές οντότητες).
- οι Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας (Digital Innovation Hubs), σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας και τη Γενική Γραμματεία Εργασίας.
- η πρόσφατη ίδρυση των Γραφείων Μεταφοράς Τεχνογνωσίας/Τεχνολογίας (TTOs) στα Πανεπιστήμια και Δημόσια Ερευνητικά Κέντρα, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας (Πρόσκληση για την Ωρίμανση του Οικοσυστήματος Μεταφοράς Τεχνολογίας στην Ελλάδα - Άξονας Α (προϋπολογισμός: 1.860.000 εκ. ευρώ).

Σκοπός της πρόσκλησης είναι η ωρίμανση του οικοσυστήματος Μεταφοράς Τεχνολογίας, ώστε να μπορεί με τον πιο αποτελεσματικό και

αποδοτικό τρόπο να αξιοποιεί τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιείται στους Ακαδημαϊκούς και Ερευνητικούς Φορείς της χώρας, η προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, η ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και η ανάπτυξη και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία.

Ειδικός στόχος είναι η αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3).

Όσον αφορά το Ελλάδα 2.0 Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αξίζει να αναφερθούν τα εξής:

A. «Δημιουργία - Επέκταση - Αναβάθμιση των Υποδομών των Ερευνητικών Κέντρων εποπτείας ΓΓΕΚ»: μέσω της δράσης αυτής θα ενισχυθούν 14 Ερευνητικοί και Τεχνολογικοί φορείς με συνολικό προϋπολογισμό 383.437.475.84 εκ. ευρώ. Η αναβάθμιση των 6 από τις 14 υποδομές, θα συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Ανάκαμψης είναι 172.073.501,70 εκ. ευρώ, ενώ το τελικό σύνολο προϋπολογισμού, 345.156.680,47 εκ. ευρώ.

Β. Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό 40 εκ. ευρώ (χωρίς ΦΠΑ): Βασικός στόχος της Δράσης είναι ενίσχυση συνεργατικών ερευνητικών έργων διαθεματικού χαρακτήρα, υψηλής επιστημονικής και τεχνολογικής ποιότητας, με σκοπό την ενσωμάτωση της έρευνας και της καινοτομίας στον παραγωγικό ιστό της χώρας και την ανάσχεση του «brain drain».

Στο πλαίσιο της Δράσης ενισχύονται έργα τα οποία αφορούν:

- Agriculture and Food Industry/ Καινοτόμος φυτοπροστασία και περιβάλλον
- Health and Pharmaceuticals/ Ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση της γενετικής βάσης μη-μεταδοτικών πολυπαραγοντικών νοσημάτων για την ανάπτυξη νέων θεραπευτικών προσεγγίσεων και αξιόπιστων βιοδεικτών
- Health and Pharmaceuticals/ Ανάπτυξη βιολογικών μοντέλων πρόβλεψης κινδύνου (systems medicine approach) επιπλοκών από λοιμώδη νοσήματα σε εξατομικευμένο επίπεδο στον «υγιή» πληθυσμό
- ICT & Health/ Ενοποίηση και ανάλυση μεγάλων δεδομένων για την ιατρική ακριβείας,
- ICT & Health / Ψηφιακοί βιοδείκτες πρόληψης, έγκαιρης διάγνωσης και πρόγνωσης χρόνιων νοσημάτων
- ICT – Industry 4.0/ Βελτιστοποίηση διαδικασιών παραγωγής με Cyber-Physical Systems, / Πλατφόρμα διαχείρισης έξυπνης πόλης
- Energy – Climate/ Πράσινα Νησιά, /Πράσινη Ναυτιλία

- Advanced Materials for Energy/ Υλικά για φωτοβολταϊκές κυψέλες, /Υλικά για μετατροπή, αποθήκευση εξοικονόμηση ενέργειας ή εφαρμογές αντιρρύπανσης
- Social impact of green and digital transformation

Το Τεχνικό Δελτίο υποβλήθηκε και η Δράση εντάχθηκε στις 10.06.2022.

Γ. TH²ORAX: Εξελίξιμο ολιστικό υβριδικό επιχειρησιακό αυτόνομο σύστημα 50 εκ. ευρώ (χωρίς ΦΠΑ): Το έργο «TH²ORAX» θα συνδέσει τις καινοτόμες τεχνολογίες αιχμής με την πολιτική προστασία και την άμυνα της χώρας. Πιο συγκεκριμένα, αφορά στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος πληροφόρησης «επόμενης γενιάς» (Trellis Holistic & Hybrid Operational Ruggedized Autonomous exemplary system), βασισμένο σε τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης & Machine-to-Machine Learning. Το σύστημα αναμένεται να «συνθέτει» διαφορετικούς τύπους και μορφές συνεργατικών υποδομών με άμεση επίπτωση στον τρόπο με τον οποίο τα θεσμικά όργανα λαμβάνουν αποφάσεις σε πραγματικό χρόνο σε θέματα ασφάλειας, άμυνας και πολιτικής προστασίας.

Το Τεχνικό Δελτίο υποβλήθηκε στις 05.07.2022.

Δ. Εξωστρέφεια έρευνας και καινοτομίας 2,80 εκ. ευρώ (χωρίς ΦΠΑ): Αντικείμενο του έργου είναι η ολοκληρωμένη ανάπτυξη, επέκταση αλλά και η υποστήριξη της λειτουργίας της πλατφόρμας “Elevate Greece”, για την οργανωμένη και συνεκτική χαρτογράφηση του ελληνικού οικοσυστήματος καινοτομίας και της νεοφυούς

επιχειρηματικότητας, τη δημιουργία ενός οδικού χάρτη για την ανάπτυξη και εξωστρέφεια των ελληνικών νεοφυών επιχειρήσεων, και την εξασφάλιση ιδανικών συνθηκών ανάπτυξης των νεοφυών επιχειρήσεων με την ενεργοποίηση ενός διαρκούς μηχανισμού πολύπλευρης, συστηματικής και αποτελεσματικής υποστήριξης των νεοφυών επιχειρήσεων στην πρώτη οκταετία της λειτουργίας του-οικονομικής, συμβουλευτικής κ.ά.

Το Τεχνικό Δελτίο υποβλήθηκε στις 17.06.2022

Ε. Μεταρρύθμιση του συστήματος CLAWBACK και συμψηφισμός του με ερευνητικές και επενδυτικές δαπάνες 250 εκ. ευρώ: Για τα έτη 2023-2025, τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών για τη φαρμακευτική δαπάνη και τη δαπάνη υπηρεσιών υγείας αναπροσαρμόζονται αποκλειστικά βάσει της προβλεπόμενης κατ' έτος μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ σε σταθερές τιμές, όπως αυτή απεικονίζεται στον προϋπολογισμό κάθε έτους. Η κατανομή των ορίων στις κατηγορίες δαπανών της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., της λοιπής φαρμακευτικής δαπάνης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., της δαπάνης υπηρεσιών υγείας του Ε.Ο.Π.Π.Υ. και της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και του ΓΝΘ Παπαγεωργίου, εξειδικεύεται ετησίως με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας.

Το ποσό συμψηφισμού της περιόδου 01.10.2021 έως 31.12.2023 ανέρχεται σε 250.000.000 εκ. ευρώ. Το Τεχνικό Δελτίο υποβλήθηκε και η Δράση εντάχθηκε στις 08.12.2021.

Όσον αφορά το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, θα ήθελα να εστιάσω στα εξής:

1. στη δημιουργία ενός Κόμβου Καινοτομίας και Προχωρημένης Εκπαίδευσης στο Ηράκλειο με την κατασκευή ενός κτηρίου 2.133,33 m² για τη στέγαση ενός κόμβου εκπαίδευσης (Training Hub), ενός κτηρίου 3.401,29 m² για τη στέγαση ενός κόμβου καινοτομίας (Innovation Hub), ενός κτηρίου 1.897,02 m² για τη φιλοξενία χώρου αλληλεπίδρασης και ζύμωσης νέων ιδεών, και ενός κτηρίου 521,73 m² για τη στέγαση υποδομής φιλοξενίας και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών του προσωπικού και της κοινότητας του ΙΤΕ.

2. στη δημιουργία ενός Κέντρου Έρευνας και Καινοτομίας Αειφόρου Ενεργειακής Μετάβασης στην Πολυτεχνειούπολη Χανίων, με την κατασκευή ενός κτηρίου 2.480,00 m² το οποίο θα φιλοξενεί χώρους Έρευνας και Ανάπτυξης (Research and Development), και ενός κτηρίου 1.707,45 m² για τη στέγαση του Κόμβου Καινοτομίας (Innovation Hub).

3. στη δημιουργία Υποδομής Έρευνας και Καινοτομίας του ΙΤΕ, με την κατασκευή ενός κτηρίου 4.921,65 m² στην Πανεπιστημιούπολη Ιωαννίνων.

4. στη δημιουργία Καινοτόμου Εγκατάστασης Πράσινης Ενεργειακής Μετάβασης, με την κατασκευή ενός κτηρίου 1.250,00 m² στην Πάτρα.

5. στην επέκταση των κτιριακών υποδομών του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών του ΙΤΕ με την ανακαίνιση ενός κτηρίου 280,00 m² στο ιστορικό κέντρο της πόλης του Ρεθύμνου.

6. στην κατασκευή ενός κτηρίου 360,00 m² στο Αστεροσκοπείο του Σκίνακα στο Ρέθυμνο.

Κλείνοντας, επιθυμώ τα τονίσω ότι θέλουμε να ενισχύσουμε και να αναδείξουμε τις πιο ακμαίες επιχειρηματικές και καινοτόμες δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της οικονομίας της χώρας μας και συνακόλουθα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, μέσα από τη μετατροπή των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες.